

adviesrapport

Natuurtoets bomenkap De Dijkjes, Elburg

Beoordeling in het kader van natuurbeleid- en wetgeving

Opdrachtgever

Van Wijnen projectontwikkeling Midden bv

Status

definitief

Colofon

Titel

Natuurtoets bomenkap De Dijkjes

Subtitel

Beoordeling in het kader van natuurbeleid- en wetgeving

Projectcode	Datum	Status
18-367	17 september 2018	definitief

Auteur(s)

H. (Harma) Scholten

Modellering & GIS

n.v.t.

Tweede lezer

D. (David) Sietses

Opdrachtgever

Van Wijnen projectontwikkeling Midden bv

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Scholten, H. (2018). Natuurtoets bomenkap De Dijkjes. Beoordeling in het kader van natuurbeleid- en wetgeving. Rapport 18-367. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

	Samenvatting	4
1.	Inleiding	6
1.1	Aanleiding en doel	6
1.2	Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	6
1.3	Opzet van het onderzoek	7
2.	Kader en methode	8
2.1	Wettelijk kader	8
	Wet natuurbescherming	8
	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	9
2.2	Onderzoeksmethode	9
3.	Soortbescherming	11
3.1	Flora	11
3.2	Zoogdieren	11
	Vleermuizen	11
	Grondgebonden zoogdieren	12
3.3	Broedvogels	13
	Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	13
	Overige broedvogels	14
3.4	Amfibieën	14
3.5	Overige soortgroepen	15
4.	Gebiedsbescherming	16
4.1	Natura 2000	16
4.2	Natuurnetwerk Nederland	17
	Geraadpleegde bronnen	18

Samenvatting

Inleiding

Van Wijnen Projectontwikkeling treft voorbereidingen voor het aanvragen van een kapvergunning voor het vellen van negen bomen in de gemeente Elburg. De velling wordt uitgevoerd ten behoeve van een ontsluitingsweg naar toekomstige woonwijk De Dijkjes te Elburg. De gemeente kan de kapvergunning enkel verlenen wanneer is aangetoond dat de kap niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

Van Wijnen Projectontwikkeling heeft Ecogroen gevraagd een natuurtoets uit te voeren, waarin getoetst wordt of het kappen van deze bomen strijdigheid oplevert met de Wet natuurbescherming.

Soortbescherming

- Uit gericht onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen blijkt dat er geen vaste verblijfplaatsen in de te vellen bomen aanwezig zijn. Onmisbaar foerageergebied en vliegroutes zijn niet aanwezig.
- Uit gericht onderzoek naar Ransuil blijkt dat er geen (jaarrond beschermde) nestlocatie van de soort aanwezig is. Ook van onmisbaar leefgebied is geen sprake.
- In het verleden heeft de Buizerd gebroed in de houtwal waarbinnen de bomenkap plaatsvindt. Een ontheffing van de Flora- en faunawet (kenmerk FF/75C/2016/0539) heeft het mogelijk gemaakt om het nest te verwijderen. Dit is begin 2017 uitgevoerd. Buizerd heeft zich in 2017 en 2018 niet in het projectgebied gevestigd. Het nemen van vervolgstappen is dan ook niet aan de orde voor Buizerd. Wanneer werkzaamheden pas na december 2018 starten, adviseren we om te controleren op eventuele hervestiging van Buizerd.
- Overige broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Wel zijn binnen het projectgebied diverse algemene vogels broedend te verwachten.
- In het projectgebied zijn geen grondgebonden zoogdieren, amfibieën, flora, reptielen, vissen of ongewervelden aangetroffen of te verwachten die bescherming genieten, uitgezonderd de soorten waarvoor een vrijstelling van ontheffingsplicht geldt in de provincie Gelderland.

Gebiedsbescherming

- Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden, de aard van het voornemen zijn geen negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied te verwachten.
- Vanwege de afstand tussen het projectgebied en Gelders natuurnetwerk (GNN) / Groene ontwikkelzone (GO) en aard van het voornemen (vellen circa 9 bomen) heeft de geplande ontwikkeling geen directe negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden. Dat wil zegen dat rust,

donkerte, openheid landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het GNN/GO, niet worden aangetast door de geplande ontwikkeling.

Advies en vervolgstappen

- Vervolgstappen ten aanzien van het Gelders natuurnetwerk of Groene ontwikkelzone zijn niet aan de orde.
- Vervolgstappen (nader onderzoek, ontheffing- dan wel vergunningsaanvraag) in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde, indien onderstaand advies wordt opgevolgd.
- Werkzaamheden worden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot half juli. Wanneer werkzaamheden in de periode tussen half februari – half maart en half juli – half november adviseren we na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten, zoals Houtduif en Holenduif, aanwezig zijn in het projectgebied.
- Wanneer werkzaamheden pas na december 2018 starten, adviseren we om te controleren op eventuele hervestiging van Buizerd.

1. Inleiding

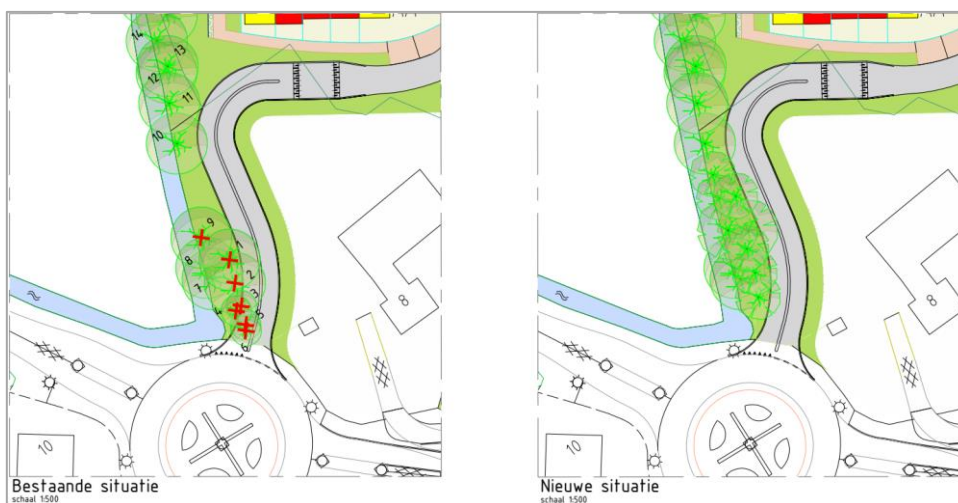
1.1 Aanleiding en doel

Van Wijnen Projectontwikkeling treft voorbereidingen voor het aanvragen van een kapvergunning (als onderdeel van een omgevingsvergunning) voor het vellen van negen bomen in de gemeente Elburg. De velling wordt uitgevoerd ten behoeve van een ontsluitingsweg naar toekomstige woonwijk De Dijkjes te Elburg. De gemeente kan de kapvergunning enkel verlenen wanneer is aangetoond dat de kap niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

Van Wijnen Projectontwikkeling heeft Ecogroen gevraagd een natuurtoets uit te voeren, waarin getoetst wordt of het kappen van deze bomen strijdigheid oplevert met de Wet natuurbescherming. De te vellen bomen liggen binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Toetsing aan het onderdeel houtopstanden is daarom niet nodig. Dit onderdeel is niet meegenomen in voorliggende natuurtoets.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Voor de ontsluiting van de te ontwikkelen woonwijk De Dijkjes wordt aan de noordzijde van de rotonde aan de Oostelijke Rondweg een weg naar de woonwijk aangelegd. Deze weg doorkruist een oude houtwal en greppel. Maximaal negen bomen, waaronder zomereik, beuk, es, zwarte els en conifeer, worden geveld om de aanleg van de ontsluitingsweg mogelijk te maken. Nadat de ontsluitingsweg is gerealiseerd, worden inheemse bomen aangeplant om de houtwal weer aan te vullen. Zie figuur 1.1 voor een schematische weergave van de bestaande en nieuwe situatie.

Figuur 1.1: Te vellen bomen (aangeduid met rood kruis) ten behoeve van de ontsluitingsweg naar De Dijkjes (links). Na aanleg van de ontsluitingsweg worden inheemse bomen aangeplant (rechts).

1.3 Opzet van het onderzoek

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een beschrijving van te verwachten effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 3). Effecten op beschermde gebieden worden beschreven in hoofdstuk 4. Tenslotte wordt een overzicht van de gebruikte bronnen gegeven.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de gebieds- en soortbescherming. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming (Wnb) verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. Hieronder is de samenvatting van de relevante wetteksten te vinden.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en/ of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of plannen /projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan is het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) verplicht.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is opgedeeld in drie categorieën:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd.
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.
- Andere soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een nadere rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of voorzorgsmaatregelen aan de orde zijn.

Zorgplicht

De zorgplicht is altijd van kracht. Dit artikel (1.11 Wnb) schrijft voor dat flora en fauna niet moedwillig verstoord dan wel gedood mag worden. Aantasting dient daarom zo veel mogelijk worden voorkomen. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen, bijvoorbeeld het werken in de minst kwetsbare periode. De zorgplicht geldt ook voor niet beschermde soorten.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is verankerd in de Wet natuurbescherming (artikel 1.12) maar in detail geregeld in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Staatsblad 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

2.2 Onderzoeksmethode

Uitvoering van de voorgenomen plannen is mogelijk in strijd met de Wet natuurbescherming. Daarom is onderzoek uitgevoerd naar aanwezig of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.

Gestart is met een literatuuronderzoek om na gaan of het projectgebied binnen beschermde gebieden ligt. Ook is het literatuuronderzoek gebruikt om uit te zoeken of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het projectgebied. Er is gebruik gemaakt van beschikbare bronnen zoals actuele verspreidingsgegevens (w.o. NDFF 2018) en eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek nabij het projectgebied (Sietses 2016). Daarnaast is contact geweest met de gemeente Elburg over de mogelijke aanwezigheid van Ransuil in de te kappen bomen.

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor veldbezoek dat op 16 juli 2018 is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming, met de nadruk op vogels met een jaarrond beschermd nest en geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Hieruit kwam naar voren dat de te vellen bomen potentie hebben voor Ransuil en vleermuizen. Op basis van kennisdocumenten en het landelijke vleermuisprotocol is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar Ransuil en vleermuizen.

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is door Ecogroen uitgevoerd op basis van het landelijke vleermuisprotocol (Netwerk groene bureaus & zoogdiervereniging 2017). Hierin is beschreven waar een vleermuisonderzoek (minimaal) aan moet voldoen om het gebruik van een (vaste) verblijfplaats door vleermuizen vast te kunnen stellen of aanwezigheid van verblijfplaatsen uit te kunnen sluiten.

Er zijn twee bezoeken gericht op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen uitgevoerd en twee bezoeken gericht op baltslocaties, paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen van (groepjes) vleermuizen. Er is gestart met een veldbezoek overdag om met een spouwkijs de boomholten te inspecteren op potenties en aanwezigheid van vleermuizen. Vervolgens zijn drie nachtelijke bezoeken verspreid

over het jaar uitgevoerd. De bezoeken zijn uitgevoerd door één persoon met batdetector onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 2.1).

Ransuil

Voor het onderzoek naar Ransuil is een veldbezoek in de vroege ochtend uitgevoerd. Tijdens dit bezoek is gezocht naar een potentiële nestlocatie, sporen (w.o. braakballen, veren, poepsporen) en exemplaren. Ook zijn tijdens de drie nachtelijke vleermuisbezoeken gelet op aanwezigheid van Ransuil. Hierbij is gelet op roepende (territoriale) exemplaren en bedelende jongen van Ransuil. Het bezoek gericht op Ransuil is door één persoon uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1. Gegevens bezoekdata veldonderzoek

Moment v/d dag	Tijdstip	Datum	Weersomstandigheden	Focussoorten
Ochtend	06:15 – 07:30	16 juli 2018	16 °C, helder, droog, windstil	Quickscan en Ransuil
Overdag	12:00 – 15:00	20 juli 2018	19 °C, helder, droog, weinig wind	Vleermuizen (spouwkijs)
Avond	20:45 – 22:30	12 aug 2018	21 °C, bewolkt, droog, windstil	Vleermuizen en Ransuil
Avond	20:30 – 22:45	18 aug 2018	21 °C, half bewolkt, droog, weinig wind	Vleermuizen en Ransuil
Vroege ochtend	04:45 – 07:00	5 sept 2018	17 °C, half bewolkt, droog, windstil	Vleermuizen en Ransuil

3. Soortbescherming

3.1 Flora

In het projectgebied zijn algemene plantensoorten van groenstroken, gazons en ruderales omstandigheden aanwezig. Waargenomen soorten zijn onder andere Grote brandnetel, Grote weegbree, Madeliefje, Paardenbloem, Klimop en Engels raaigras.

Er zijn geen beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Gezien de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2018) worden deze ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen voor flora is niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Wnb) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder zijn deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In twee te vellen bomen zijn tijdens het veldbezoek op 16 juli 2018 holten aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen als Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis. Na inspectie met een spouwkijker bleek dat de holten in beide bomen circa 50 cm zowel naar beneden als naar boven in de stam doorlopen.

Met de spouwcamera zijn in beide holten geen sporen (ontlasting) van vleermuizen aangetroffen. Hierdoor wordt de aanwezigheid van een kraamkolonie uitgesloten. Kraamkolonies produceren namelijk veel ontlasting, dat op moment van het veldbezoek nog zichtbaar zou zijn. Ook tijdens de nachtelijke bezoeken zijn geen (zomer- en paar)verblijfplaatsen van vleermuizen in de te vellen bomen vastgesteld.

Op basis van het onderzoek worden vaste verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten en zijn vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

De bomenrij kan fungeren als mogelijke vliegroute. Door aanwezigheid van groen en beplanting is geschikt foerageergebied aanwezig voor soorten als Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Gedurende het vleermuisonderzoek zijn exemplaren van deze soorten foeragerend waargenomen. Een eventuele vliegroute is niet waargenomen.

De bomenrij loop van de bebouwde kom naar agrarisch open gebied, wat enkel geschikt is als foerageergebied voor robuustere, grotere vleermuissoorten als Rosse vleermuis en Laatvlieger. Deze soorten zijn niet afhankelijk van lijnvormige structuren. Daarnaast is het gebied ook eenvoudig bereikbaar zonder de bomenrij, waardoor een eventuele functie als vliegroute niet onmisbaar is. Wel is door de werkzaamheden tijdelijk minder foerageergebied aanwezig. Het betreft een gering oppervlak en in de directe omgeving is in vorm van tuinen, oppervlaktewater en bomensingels alternatief foerageergebied aanwezig. Zodoende gaat door de werkzaamheden geen onmisbare vliegroute of foerageergebied verloren. Na de realisatie van de plannen vormt het projectgebied weer geschikt foerageergebied. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebied zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Op basis van het veldonderzoek, aangetroffen terreinkenmerken, habitateisen en verspreidingsgegevens worden vaste verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrictlijn en verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling) uitgesloten.

Wel zijn vaste verblijfplaatsen van nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten met provinciale vrijstelling aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Mol, Bosspitsmuis en Huisspitsmuis. Tijdens de uitvoering van de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermings-regime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele leefomgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Kader 3.1 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Ransuil

Door een omwonende is begin juli 2018 een Ransuil waargenomen in het te vellen deel van de houtwal. Een handhavingsambtenaar van de gemeente Elburg heeft onder de te vellen conifeer braakballen van Ransuil aangetroffen en deze allen meegenomen (mond. med. Cor Duitman). Foto's bevestigen dat het inderdaad braakballen van Ransuil betreft.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen braakballen, poep of ruiveren van Ransuil waargenomen onder de conifeer noch onder andere te vellen bomen. Bovendien heeft de conifeer recentelijk windschade opgelopen, waardoor twee van de vier toppen volledig zijn uitgebroken. Hierdoor is de kroon behoorlijk gehavend en open geraakt en dus (potentieel) minder geschikt geworden als rustplaats voor Ransuil.

Er zijn evenmin nesten vastgesteld of jongen waargenomen. Ook werden geen oude kraaiennesten of andere grote nesten gevonden in de te vellen bomen of de rest van de houtwal, zodat het uitgesloten is dat Ransuil hier in 2018 gebroed heeft. Een vermoedelijke nestlocatie bevindt zich in het bosje tussen De Weeren 4 en 6 (150 meter naar het zuidoosten (Sietses 2016)). De waarneming in de houtwal is vermoedelijk een solitair exemplaar, die de houtwal incidenteel gebruikt als rustplaats.

Voor Ransuil geldt dat in het omliggende landschap diverse rustplekken beschikbaar zijn in houtwalen, boerderijen, schuren etc. Door het eventueel verdwijnen van de rustlocaties als gevolg van het vellen van de bomen, zal de functionaliteit van het leefgebied van Ransuil geen schade ondervinden.

Geconcludeerd wordt dat in de te vellen bomen in 2018 geen Ransuil gebroed heeft. De houtwal fungeert zeer waarschijnlijk als incidentele rustplaats van een solitair exemplaar. Voor Ransuil geldt dat in het omliggende landschap diverse rustplekken beschikbaar zijn. Ondanks het verdwijnen van een rustlocatie blijft de functionaliteit van het leefgebied van Ransuil gewaarborgd. Het nemen van vervolgstappen is voor Ransuil niet noodzakelijk.

Buizerd

In 2016 is een nest van een Buizerd aangetroffen in een zomereik in de houtwal (Sietses 2016). Door de geplande ontwikkeling van de nieuwe woonwijk De Dijkjes, kon de functionaliteit van de

nest- en/of rustlocatie niet gegarandeerd worden door de toekomstige, permanente verstoring. Een ontheffing van de Flora- en faunawet (kenmerk FF/75C/2016/0539) heeft het mogelijk gemaakt om het nest te verwijderen. Dit is begin 2017 uitgevoerd. Zodoende is er geen nestlocatie van Buizerd aanwezig in het projectgebied. Buizerd heeft zich ook niet in het projectgebied gevestigd in 2017 en 2018. Bovendien is de Buizerd niet (broedend) waargenomen tijdens de veldbezoeken. Het nemen van vervolgstappen is dan ook niet aan de orde voor Buizerd.

Wel adviseren we wanneer werkzaamheden pas na december 2018 starten, te controleren op eventuele hervestiging van Buizerd.

Overige broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Op basis van het uitgevoerde veldonderzoek, bekende literatuur (Sietses 2016), de terreinkenmerken en habitatseisen worden geen andere jaarrond beschermde nesten van broedvogels (kader 3.1) of onmisbare foerageergebieden verwacht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Overige broedvogels

In de houtwal zijn broedvogels te verwachten als Zwartkop, Winterkoning, Tjiftjaf, Houtduif, Holenduif, Zanglijster, Merel, Ekster, Gaai, Pimpelmees, Koolmees, Vink en Grote Bonte Specht.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of rustplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periode tussen half februari – half maart en half juli – half november adviseren we na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten, zoals Houtduif en Holenduif, aanwezig zijn in het projectgebied.

3.4 Amfibieën

Oppervlaktewater is enkel aanwezig in vorm van een greppel langs de houtwal. Naar verwachting is deze enkele maanden per jaar waterhoudend. Voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfibieën (zonder provinciale vrijstelling), worden op basis van het veldbezoek, het ontbreken van geschikt leefgebied en bekende verspreidingsgegevens (o.a. NDFD 2018) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn algemene soorten amfibieën te verwachten in het projectgebied zoals Bastaardkikker, Gewone pad en Bruine kikker. Wegens het ontbreken van permanent oppervlaktewater wordt voortplanting niet verwacht. Zodoende is alleen, hetzij beperkt, overwintering te verwachten. Als gevolg van de werkzaamheden gaan er mogelijk exemplaren en verblijfplaatsen van deze soorten verloren. In voorliggende situatie geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen niet aan de orde is.

3.5 Overige soortgroepen

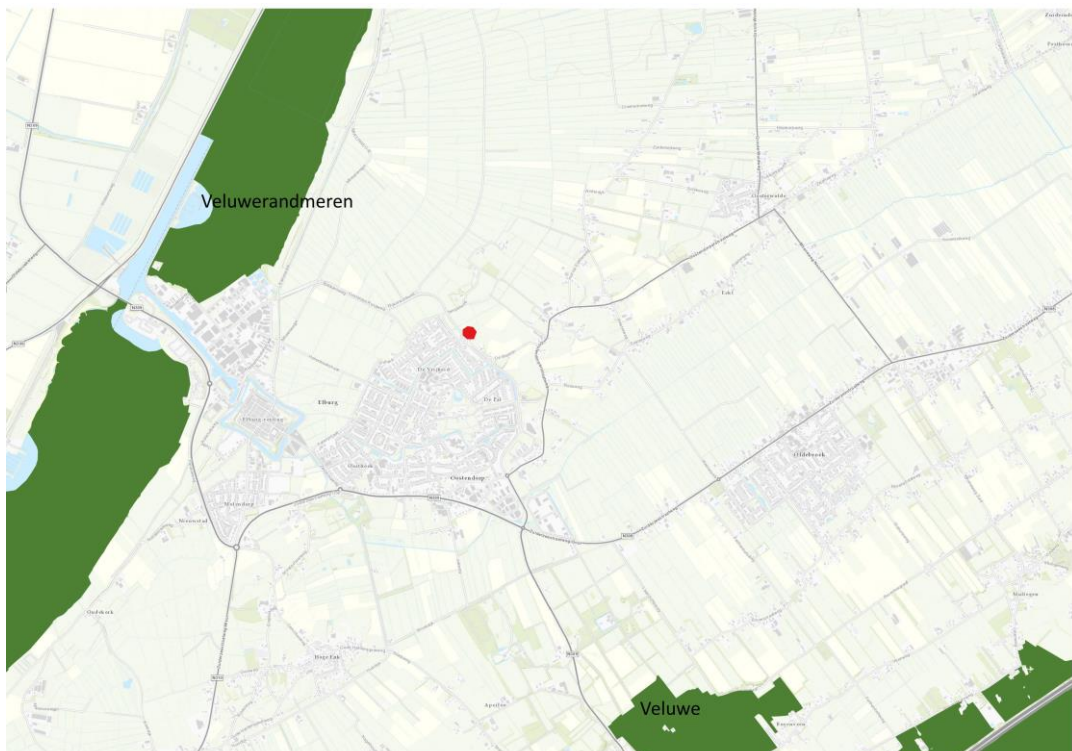
Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden).

4. Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000

Het projectgebied ligt buiten Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn Veluwerandmeren en Veluwe, gelegen op een afstand van circa 2 kilometer en 4 kilometer van het projectgebied (zie figuur 4.1).

Gezien de afstand van het projectgebied tot Natura 2000-gebied en de kleinschalige aard van het voornemen zijn negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied niet te verwachten. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van Natura 2000 is niet aan de orde.

Figuur 4.1. Ligging projectgebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren en Veluwe.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk in Gelderland is onderverdeeld in het Gelders natuurnetwerk (GNN) en Groene ontwikkelzone (GO). Met een omgevingsvergunning wordt afwijking van het vigerende bestemmingsplan mogelijk gemaakt en is toetsing aan het GNN nodig.

Het projectgebied ligt buiten het GNN en GO (Gelderland 2018). Het dichtstbijzijnde GNN-gebied bevindt zich op circa 1,5 kilometer afstand van het projectgebied, het dichtstbijzijnde GO-gebied ligt op circa 1 kilometer afstand van het projectgebied (zie figuur 4.2). Deze gebieden vallen onder deelgebied 134 van het GNN; Polder Oosterwolde, Polder Oldebroek en Polder Hattem.

Provincie Gelderland kent geen externe werking. Een ‘nee, tenzij’ toets is dan niet nodig. Het is wel nodig -als gevolg van jurisprudentie (201509359/1/R1)- om in het kader van goede ruimtelijke ordening te waarborgen dat een plan de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN of GO niet aantast. Goede ruimtelijke ordening houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet mogen hinderen.

Vanwege de afstand tussen het projectgebied en GNN/GO en aard van de werkzaamheden (vellen circa 9 bomen) heeft de geplande ontwikkeling geen directe negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden. Dat wil zegen dat rust, donkerte, openheid landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het GNN/GO, niet worden aangetast door de geplande ontwikkeling.

Er is geen sprake van aantasting van de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het GNN of GO. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

Figuur 4.2. Ligging projectgebied (rode stip) ten opzichte van het Gelders natuurnetwerk (dondergroen) en Groene ontwikkelzone (lichtgroen).

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Provincie Gelderland (2017). Omgevingsverordening Gelderland. Vastgesteld in december 2017.

Sietses, D.J. (2016). Natuurtoets BP De Dijkjes, Elburg. Beoordeling in het kader van natuurbeleid- en wetgeving. Rapport 16-263. Ecogroen bv Zwolle.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

Internet

Provincie Gelderland (2018). Interactieve atlas. Kernkwaliteiten GNN en GO.

(http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten). Geraadpleegd 10 september 2018.

NDFF (2018). Nationale Databank Flora en Fauna (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 26 juli 2018.

Ravon (2018). Reptielen en amfibieën informatie (<https://www.ravon.nl>).

Sovon (2018). Vogel informatie (<https://www.sovon.nl.nl>).

